Szymon Teodor, imię zakonne Teodor od św. Klemesa Waga

nauczyciel
uczeń, pijar, autor podręczników
Ur. 0.0.1739, Mazowsze (ziemia wizka)
Zm. 0.0.1801,

Dane rodziców

Brak danych.

Wychowanie i wykształcenie

Początkowo kształcił się w kolegium pijarów w Szczuczynie. Do zakonu pijarów wstąpił w Podolińcu w 1754 roku. Studia zakonne odbywał najpierw w Rzeszowie, a następnie w Międzyrzeczu Koreckim (1756-1759). Studia teologiczne podjął po kilkuletniej przerwie w Warszawie (1764-1768). Następnie w celu kontynuacji studiów wyjechał za granicę.

Etapy kariery dot. edukacji

Na polecenie Stanisława Konarskiego rozpoczął karierę nauczyciela w Collegium Nobilium w Warszawie, gdzie nauczał w latach 1759-1761 najpierw gramatyki, a później składni. W następnych dwóch latach uczył poetyki i gramatyki w kolegium pijarskim w Radomiu. W 1769 roku uczył w nowicjacie w Podolińcu. Lata 1771-1775 spędził w Warszawie jako nauczyciel wielu przedmiotów w Collegium Nobilium (retoryka, polityka i prawo cywilne).

W latach 1775-1778 przebywał za granicą: we Francji, w Italii i Anglii, w towarzystwie Ignacego Krasickiego. Zajmowały go wówczas sprawy naukowe, m.in. będąc w Paryżu, pomagał w opracowaniu szczegółowej mapy Rzeczpospolitej (przygotowywał ją Rizzi Zanonni).

W 1780 roku został prefektem szkół pijarskich, rok później prokuratorem prowincji. W latach 1796-1810 był rektorem kolegium królewskiego w Warszawie.

Napisał cieszące się dużą popularnością podręczniki do nauki historii i geografii: „Krótkie zebranie historii i geografii polskiej” (Supraśl 1767, w następnym wydaniu pod tytulem „Historia książąt i królów polskich krótko zebrana”, Warszawa 1770). Opierał się tam przede wszystkim na wykładzie dziejów polskich przedstawionym przez gdańskiego historyka Gotfryda Lengnicha ("Historia Polona"), nie ustrzegł się błędów, które powtarzał m. in. za Albertrandym. Nie zostały one skorygowane w kolejnych wydaniach książki Wagi, nawet po ukazaniu się dzieła Adama Naruszewicza.

Był również autorem dzieła o powstaniu i historii zakonu joannitów, szczególnie cenionego w polskich środowiskach blisko związanych z zakonem maltańskim. Pracował również nad uzupełnieniem i korektą kompendium prawniczego „Inwentarz praw, statutów i konstytucji”, przygotowanego przez Macieja Ładowskiego, Andrzeja Załuskiego i Arnolfa Żeglickiego, wydanego z jego poprawkami w Warszawie, w 1789 roku. Szczególne miejsce w jego zainteresowaniach edukacyjnych zajmowała właśnie historia, prawo i literatura. Ceniono jego pracę pedagogiczną i umiejętności obrazowego przedstawiania problemów historycznych.

Był asystentem i rektorem, a w końcu także prowincjałem pijarów w 1793 roku.

Fakty z życia osobistego

Żył w XVIII-XIX wieku.

Bibliografia

Podmiotowa

1. *Historia Domus Varsaviensis Scholarum Piarum*, oprac. L. Chmaj, Wrocław, 1959.

Przedmiotowa

1. Ł. Gołembiowski, *O dziejopisach polskich, ich duchu, zaletach i wadach*, Warszawa, 1826.
2. *Wiadomość o życiu i pismach Teodora Wagi, [w:] Pisma rozmaite Franciszka Xawerego Dmochowskiego, tłómacza Iliady, cz. 2, Warszawa 1826.*, Warszawa, 1826.